

Протокол № 4

засідання науково-методичного семінару
кафедри української мови і літератури
«Актуальні питання філології та лінгводидактики»
від 10 грудня 2020 року

Присутні: всі члени кафедри української мови і літератури.

Стейкхолдери: А. В. Баєва, учитель української мови і літератури КУ Сумська гімназія № 1;

Л. М. Карпенко, заступник директора з навчальної роботи Лебединського педагогічного коледжу імені А.С. Макаренка.

1. Формування риторичної особистості вчителя шляхом інтеграції «Академічної риторики» та інфомедійної грамотності.

Слухали: Доц. В. В. Герман доповіла членам науково-методичного семінару кафедри про формування риторичної особистості вчителя шляхом інтеграції «Академічної риторики» та інфомедійної грамотності. Зокрема зазначила, що серед низки важливих завдань реформування вищої педагогічної освіти одним із найважливіших є підготовка висококваліфікованих медіаграмотних фахівців, які майстерно володіють уміннями ефективного пошуку інформації, її систематизації, запобігати ризикам у комунікації, обґрунтовувати власну позицію, оцінювати та інтерпретувати події, протидіяти мовній ворожнечі, ідентифікувати прояви пропаганди, ботів, тролів, фейки, маніпуляцію, втілювати ідеї завдяки онлайн-інструментам тощо.

Актуальність проблеми формування медіакультури майбутнього педагога зумовлена потребою формування навичок критичного сприйняття інформації та усвідомлення цінності високоякісної інформації в контексті реалізації цих компетентностей у шкільній освіті. Формування інфомедійної грамотності сучасного вчителя набуває особливої значущості на етапі впровадження Міністерством освіти і науки України навчальної дисципліни «медіаграмотність» у шкільний курс.

Доповідач ознайомила членів науково-методичного семінару з деякими аспектами інтеграції проекту IREX «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність» у курс «Академічна риторика» (освітній рівень «бакалавр», спеціальність «Українська мова і література»), зокрема практичним заняттям на тему «Ораторське мистецтво ведення дискусії і полеміки».

В. В. Герман зазначила, що під час підготовки до практичного заняття студентам пропонуються такі завдання:

1. Змодельуйте дискусію або полеміку (на вибір) на тему: «Проблеми освіти у виступах і публікаціях українських політиків», застосувавши різноманітні полемічні прийоми, тези, аргументи, контраргументи.

2. Зробіть висновок про рівень медіакультури обраного політика.

Для якісного виконання практичного завдання й підготовки до дискусії радимо студентам виконати такі методичні рекомендації:

1. Під час підготовки до дискусії опрацюйте лекцію «Ораторське мистецтво ведення дискусії та полеміки», з'ясуйте сутність ключових понять: *дискусія, полеміка, діалог, діалогова взаємодія, стратегія, тактика, теза, аргумент, конфлікт, компроміс, співробітництво, конкуренція* тощо.

2. Оберіть для аналізу *медійну діяльність* будь-якого політика, який опікуються питаннями освіти.

3. Дослідіть його *публічну медійну діяльність*: виступи в парламенті, громадських місцях, мас-медіа (телебаченні, радіо, друкованих медіа, соціальних мережах, інтернет-сайтах). Використовуйте інформацію різного формату: блоги, відео, новини, соціальні мережі тощо. Пригадайте схему «*Моє медіаполе*».

4. *Пошук інформації* проводьте ефективно:

- використовуйте конкретні описові ключі слова для звуження пошуку та одержання точніших результатів;

- використовуйте для пошуку синоніми;

- використовуйте символи *, «», & для виділення конкретних слів або висловів;

- чітко визначайте формат інформації (блог, відео, новини, соціальні мережі);

- використовуйте якомога більше джерел інформації.

5. Переглядаючи *телевізійні передачі* з участю вибраного політика, аналізуйте:

- хто власник каналу і чому саме на ньому виступає політик (пригадайте табл. «*Власники медіа*»);

- чи є політик справжнім експертом у питаннях освіти та інших проблемах, які він коментує;

- чи можна, яким способом і де перевірити інформацію, джерела інформації, події, матеріали тощо, про які говорить політик;

- чи апелюють його виступи до ваших емоцій і яких саме (перегляньте «*Колесо емоцій*»).

6. Зверніть увагу: *факти чи судження* переважають в освітніх медіатекстах обраного політика. Користуйтеся схемою «*Факти vs Судження*».

7. Якщо Ви виявили *неправдиву інформацію* в освітніх медіатекстах політика, з'ясуйте, з якою метою він це робить: пародія; емоційний тиск; скомпрометувати; упередженість; вигода; політичний вплив; пропаганда тощо.

8. З'ясуйте, чи має обраний Вами політик *наукові праці* й перевірте їх на *академічну добросовісність*.

Виступили: доц. **Н. В. Громова** зазначила, що доцільним може бути завдання для *самостійної роботи*: пройдіть безкоштовний онлайн-курс з медіаграмотності VERIFIED, щоб дізнатися: як орієнтуватися в сучасному інформаційному середовищі; розпізнавати дезінформацію та пропаганду; яким медіа довіряти; чому ми витрачаємо близько 5 років на соціальні мережі; як працює наш мозок та чому нами легко маніпулювати; як захистити себе і близьких людей від маніпуляцій.

Виступили: **А. В. Баєва**, учитель української мови і літератури КУ Сумська гімназія № 1, зазначила, що з метою формування риторичної особистості вчителя можна розробити тест «Дискусія та полеміка».

Ухвалили: Науково-методичну інформацію з теми «Формування риторичної особистості вчителя шляхом інтеграції «Академічної риторики» та інфомедійної грамотності», викладену доц. В.В. Герман, узяти до відома.

Керівник науково-методичного семінару
кафедри української мови і літератури

доц. В. В. Герман